

ACADEMIA ROMÂNĂ

25 iulie 2018

Comunicat privind identitatea și unitatea istorică și lingvistică a românilor din nordul și sudul Dunării

În anul Centenarului Marii Uniri a românilor, Academia Română își reafirmă punctul de vedere cu privire la identitatea istorică și lingvistică a românilor din nordul și din sudul Dunării.

Conform adevărului științific, poporul român are patru ramuri istorice - dacoromâni, aromâni, meglenoromâni, istroromâni - vorbitori ai dialectelor limbii române, dacoromân, aromân, meglenoromân, istroromân. Toți acești români formează o unitate etnică și vorbesc aceeași limbă. Dialectele românești - dacoromân, aromân, meglenoromân și istroromân - se întâlnesc într-un spațiu vast, din Maramureș și Carpații nordici în nord până în Epir și Tesalia în sud, din Istria, la Marea Adriatică în vest până la Marea Neagră și dincolo de Nistru în est. Vorbitorii lor sunt urmașii populației autohtone romanizate din Imperiul Roman de Răsărit. Atestate în trecut pe un teritoriu unitar, în nordul și în sudul Dunării, dialectele românești s-au izolat de-a lungul timpului, în urma pătrunderii slavilor în Peninsula Balcanică începând cu secolul al VII-lea, fapt care a determinat unele deplasări ale vorbitorilor în acest spațiu geografic în perioada Evului Mediu. Dacoromânii sunt continuatorii românității nord-dunărene, în timp ce aromânii, meglenoromânii și istroromânii sunt continuatorii românității sud-dunărene.

Unitatea dialectelor românești a fost susținută unanim de-a lungul timpului de către cei mai importanți lingviști români (Ovid Densusianu, Alexandru Philippide, Sextil Pușcariu, Theodor Capidan, Alexandru Rosetti, Tache Papahagi, Eugeniu Coșeriu) și străini (Wilhelm Meyer-Lübke, Gustav Weigand, Matteo Bartoli, Giuliano Bonfante, Alf Lombard, Carlo Tagliavini, Gerhard Rohlfs). Româna e prezentată ca o limbă unitară, cu cele patru dialecte (dacoromân, aromân, meglenoromân, istroromân) în enciclopediile străine: *The Encyclopaedia Americana*, vol. 23, 1919; *Encyclopaedia Britannica*, vol. 19, 1911; *The New Encyclopaedia Britannica, Macropaedia*, vol. 15, 1981; *Grand Larousse Encyclopédique*, vol. 1, 1964; *Brockhaus Enzyklopädie*, vol. 17, 1981; *Dizionario Enciclopedico Italiano*, vol. 10, 1961.

Academia Română ia act cu îngrijorare de continuarea și intensificarea unor activități politice care urmăresc denaturarea adevărului cu privire la aromâni și la dialectul aromân. Scopul acestor activități este declararea aromânilor ca minoritate națională în România, ca popor armân, distinct de poporul *român*, având o limbă proprie, *armâna*, diferită de limba română. Aceste activități fac parte dintr-o acțiune mai largă de separare a românilor sud-dunăreni - aromâni, meglenoromâni, istroromâni, vlahi timoceni, ca și a altor români din afara granițelor României (românii timoceni, basarabeni, herțeni, maramureșeni etc.) - de limba și de poporul român. Precizăm că articolul 3, paragraful 1 din *Convenția-Cadru pentru Protecția Minorităților Naționale (CCPMN)*, adoptată de Consiliul Europei la Strasbourg, la data de 1

ACADEMIA ROMÂNĂ

februarie 1995 și intrată în vigoare la 1 februarie 1998, prevede dreptul oricărei persoane aparținând unei minorități naționale de a alege liber să fie tratată ca atare sau nu. *Paragraful 35 din Raportul Explicativ al CCPMN* (ETS No. 157) stipulează însă că din Paragraful 1 al numitului articol nu trebuie înțeles că o persoană are dreptul să își aleagă arbitrar apartenența la o minoritate națională, ci că această alegere individuală este inseparabil legată de criterii obiective, relevante pentru identitatea persoanei respective. Prin urmare, trebuie respectate criteriile științifice în asumarea identității naționale și lingvistice a colectivităților și a individului.

ACADEMIA ROMÂNĂ